

**Ministerul Educației al Republicii Moldova
Centrul de Excelență în Economie și Finanțe**

Curriculumul modular

S.08.O.025 Contabilitatea în comerț

Specialitatea: 41120 Impozite și percepere fiscală

Calificarea: Contabil

Chișinău 2017

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

1. *Prigalo Elena*, grad didactic superior, Centrul de Excelență în Economie și Finanțe
2. *Ciornîi Revilia*, grad didactic superior, magistrul în economie, Centrul de Excelență în Economie și Finanțe

Aprobat de:

Consiliul metodic-științific al Centrului de Excelență în Economie și Finanțe.

Director *G. Palade*
Gabriel Palade

"12" iunie 2017

Recenzenți:

1. „APA-CANAL CHIȘINĂU” S.A., adresa: str. Albișoara 38, mun. Chișinău, șef secție „CONTABILITATE ȘI FINANȚE” Zapșa Svetlana.
2. ACAP RM, adresa: str. Mitropolit Varlaam 65, mun. Chișinău, director executiv Șelaru Marina.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională.....	5
III. Competențele profesionale specifice modulului	6
IV. Administrarea modulului	6
V. Unitățile de învățare	7
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	11
VII. Studiu individual ghidat de profesor	11
VIII. Lucrările practice recomandate	12
IX. Sugestii metodologice	13
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	14
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	18
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	18

I. Preliminarii

Comerțul este o ramură a economiei naționale, obiectul căruia este schimbul de mărfuri, cumpărarea-vânzarea mărfurilor, deservirea cumpărătorilor în procesul vânzării. Activitatea comercială poate fi desfășurată de către persoane fizice și juridice, care au obținut autorizația corespunzătoare conform legii.

Crearea mecanismului de desfășurare a activității de întreprinzător în condițiile relațiilor de piață lărgeste considerabil sfera de interese a entității și complică procesul de gestionare a acesteia.

Zilnic în activitatea unității comerciale se produc numeroase procese economice legate de circulația mărfurilor: procurarea, transportarea la locul comercializării, recepționarea, finisarea (ambalarea), încărcarea și descărcarea, păstrarea, comercializarea, reducerea prețurilor etc.

Toate acestea se referă la operațiunile economice ale unităților comerciale și necesită o studiere minuțioasă a aspectelor contabilității în asemenea entități. E binevenită crearea la entitate a unui sistem informațional cu forme și metode eficiente de comunicare între subdiviziuni, care să asigure organizarea controlului de gestiune.

Curriculumul modular “Contabilitatea în comerț” este unul din modulele fundamentale în pregătirea specialiștilor din domeniul contabilității și este responsabil atât pentru formarea erudiției unui bun specialist în ramură, cât și pentru cunoștințele speciale în domeniu.

Statutul Curriculumului. Curriculumul la unitatea de curs “Contabilitatea în comerț” este un document normativ și obligatoriu pentru realizarea procesului de pregătire a elevilor în învățământul profesional tehnic postsecundar, care vor activa în cadrul diverselor entități economice, instituții publice, etc., în conformitate cu sarcinile de lucru sau vor deschide și gestiona propriile afaceri.

Funcțiile de bază ale Curriculumului sunt:

- didactică și desfășurarea procesului educațional din perspectiva unei pedagogii axate pe acte normative ale procesului de predare-învățare-evaluare și certificare în contextul unei pedagogii axate pe competențe;
- reper pentru proiectarea pe competențe;
- componentă de bază pentru elaborarea strategiei de evaluare și certificare;
- orientare a procesului educațional spre formare de competențe la elevi;
- componentă fundamentală pentru elaborarea manualelor tipărite, manualelor electronice, ghidurilor metodologice, testelor de evaluare.

Beneficiarii Curriculumului. Curriculumul este destinat:

- profesorilor din instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar;
- autorilor de manuale și ghiduri metodologice;
- elevilor care își fac studiile la specialitățile din domeniul economiei, administrării afacerilor, dar și alte domenii de activitate;

- membrilor comisiilor pentru examenele de calificare;
- membrilor comisiilor de identificare, evaluare și recunoaștere a rezultatelor învățării, dobândite în contexte non-formale și informale.

Studierea acestui modul se bazează pe cunoștințele elevilor acumulate în cadrul unităților de curs:

U.01.O.004 Bazele legislației în domeniu;

U.01.O.005 Bazele antreprenoriatului;

U.02.O.006 Dreptul afacerilor;

U.03.O.007 Etica profesională;

F.02.O.009 Corespondența economică;

F.04.O.012 Bazele contabilității;

F.05.O.013 Metode și tehnici de evaluare contabilă;

S.06.O.020 Contabilitatea financiară I;

S.02.O.029 Practica de inițiere în specialitate;

S.04.O.030 Practica de specialitate I.

II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională

Studiul acestui modul va permite elevilor să înțeleagă mai profund procesul de contabilizare a stocurilor de mărfuri și a operațiilor marfare privite prin prisma reglementării relațiilor marfă-bani-marfă în interesul comun al partenerilor economici; demersul logic al prelucrărilor contabile ce țin de operarea stocurilor de marfă – ca un important obiectiv al departamentelor de specialitate din cadrul fiecărei entități.

Prin conținutul său Contabilitatea în comerț va contribui la formarea profesională a elevilor ca specialiști în domeniul contabilității, capabili să asigure gestionarea corectă a stocurilor de mărfuri prin utilizarea diferitor forme de prețuri la mărfurile propuse spre vânzare; să aprecieze ireproșabil rezultatele activității comerciale în vederea obținerii de profituri.

Prin scopul său, disciplina „Contabilitatea în comerț” își propune să formeze la elevi o gândire economică și deprinderi practice privind toate sectoarele de evidență a unităților comerciale. O însemnătate primordială se acordă însușirii principiilor fundamentale ale contabilității în condițiile trecerii economiei la relațiile de piață.

Aspectele de ținere a contabilității studiată în cadrul unității de curs, formează competențele profesionale necesare elevilor, ce vor permite înserarea acestora pe piața muncii în cadrul entităților atât cu capital autohton, cât și cel străin.

Unitatea de curs oferă elevului posibilitatea aplicării raționamentului profesional în a soluționa probleme și situații reale, de a se integra cu succes în activitatea profesională.

Atitudinile și comportamentele caracteristice unui contabil corect și onest, formate în cadrul acestei unități de curs, vor contribui la desfășurarea unei activități independente și la o carieră de succes.

Activitatea didactică a profesorilor care predau disciplina dată trebuie să îmbine aspectele teoretice și metodologice cu cele practico-aplicative, să accentueze caracterul interdisciplinar al predării-învățării și să se realizeze printr-o continuă diversificare a strategiilor și metodelor de învățământ.

Competențele formate și dezvoltate în cadrul acestei unități de curs vor fi necesare pentru studierea următoarelor module:

S.08.O.032 Practica ce anticipează probele de absolvire.

III. Competențele profesionale specifice modului

1. Aplicarea actelor legislative, normativelor și standardelor în vigoare în desfășurarea activității comerciale.
2. Evaluarea plenitudinii și oportunității înregistrării intrării mărfurilor de către gestionari și corectitudinii casării mărfurilor vândute și expediate.
3. Calcularea cheltuielilor de transport-aprovizionare a mărfurilor și eficientizarea evidenței acestora în cadrul utilizării diferitelor modele de prețuri.
4. Determinarea specificului de contabilitate al taxei pe valoarea adăugată în cadrul operațiilor cu mărfurile și la aprecierea venitului din vânzarea mărfurilor.
5. Monitorizarea cheltuielilor aferente circulației marfare și a ordinii de evidență a ambalajelor în vederea optimizării contabilității lor și diminuării premiselor și consecințelor de evidență a pierderilor de marfă.
6. Utilizarea limbajului tehnologic în comunicarea profesională specifică domeniului comerțului.

IV. Administrarea modului

Modul de administrare a modului va fi redat în formă de tabel.

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
8	120	20	20	80	examen	4

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Activitatea comercială în cadrul general al relațiilor de piață		
UC 1. Aplicarea actelor legislative, normativelor și standardelor în vigoare în desfășurarea activității comerciale.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definirea, necesitatea și rolul comerțului în dezvoltarea economico-socială. 2. Obiectivele și principiile organizării contabilității operațiunilor cu mărfuri în comerț. 3. Caracteristica căilor de circulație a mărfurilor: aprovizionarea, stocarea și realizarea. 4. Organizarea răspunderii materiale în comerț. 5. Structuri de prețuri și modul de formare a acestora. 	<ol style="list-style-type: none"> A1. Respectarea obligatorie a prevederilor actelor normative și legislative ce reglementează activitatea entităților comerciale. A2. Clasificarea căilor de circulație a mărfurilor în unitățile de comerț (aprovizionare, stocare, realizare). A3. Formarea prețurilor marfare în unitățile de comerț.
2. Contabilitatea aprovizionării cu mărfuri		
UC 2. Respectarea cerințelor și ordinii de documentare și evidență contabilă a operațiunilor economice la aprovizionarea cu mărfuri caracteristice unităților de comerț cu ridicata și cu amănuntul.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Formele și documentele aprovizionării cu mărfuri a entităților de comerț cu ridicata. 2. Contabilitatea aprovizionării cu mărfuri a depozitelor angro. 3. Particularitățile contabilității aprovizionării cu mărfuri a entităților de comerț cu amănuntul. 4. Stabilirea și contabilitatea divergențelor apărute la recepția mărfurilor. 5. Contabilizarea achitării cu furnizorii privind mărfurile livrate. 6. Contabilitatea analitică a mărfurilor în locurile de păstrare și în contabilitate. 	<ol style="list-style-type: none"> A4. Operarea cu documentele respective ce țin de aprovizionarea entității cu mărfuri. A5. Contabilizarea aprovizionării cu mărfuri în entitățile de comerț. A6. Contabilizarea divergențelor stabilite la recepția mărfurilor. A7. Contabilizarea achitării cu furnizorii privind mărfurile achiziționate. A8. Repartizarea cheltuielilor de transfer – aprovizionare în valoarea mărfurilor. A9. Gestionarea contabilității analitice a mărfurilor.

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
3. Contabilitatea vânzării cu ridicata a mărfurilor		
UC3. Contabilizarea operațiunilor economice aferente vânzării cu ridicata a mărfurilor în baza documentelor primare.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Formele de vânzare a mărfurilor și perfectarea documentară a acestora. 2. Contabilitatea vânzării mărfurilor în comerțul cu ridicata conform contractului de livrare, în baza plăților preliminare. 3. Contabilitatea adaosului comercial aferent mărfurilor vândute. 4. Reflectarea operațiunilor aferente vânzării mărfurilor în registrele contabile corespunzătoare. 	<p>A10. Perfectarea contractului de livrare a mărfurilor.</p> <p>A11. Contabilizarea vânzării mărfurilor conform contractului de livrare și în baza plăților preliminare.</p> <p>A12. Înregistrarea informației economice aferente vânzării mărfurilor în registrele contabile corespunzătoare.</p>
4. Contabilitatea vânzării cu amănuntul a mărfurilor		
UC4. Gestionarea evidenței sintetice și analitice aferente vânzării cu amănuntul a mărfurilor.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Contabilitatea vânzării mărfurilor cu încasarea în numerar în comerțul cu amănuntul. 2. Contabilitatea vânzării mărfurilor prin alte modalități de încasare. 3. Modul de întocmire și prezentare a rapoartelor privind fluxul de mărfuri și ambalaje. 	<p>A13. Perfectarea documentelor primare aferente vânzării mărfurilor cu amănuntul cu plată integrală în numerar.</p> <p>A14. Contabilizarea operațiunilor de vânzare a mărfurilor cu mica ridicată cu plată în virament și în rate.</p> <p>A15. Întocmirea raportului privind fluxul de mărfuri și ambalaje.</p>
5. Particularitățile contabilității mărfurilor și produselor în alimentația publică		
UC5. Verificarea corectitudinii și veridicității formării prețurilor în alimentația publică. UC6. Contabilizarea operațiunilor economice specifice entităților alimentației publice.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modul de formare a prețurilor în alimentația publică. 2. Tipurile specifice de entități în alimentația publică. 3. Particularitățile contabilității materiilor prime, mărfurilor și produselor în unitățile de 	<p>A16. Calcularea prețurilor în alimentația publică.</p> <p>A17. Contabilizarea materiei prime, mărfurilor și produselor în subdiviziunile entităților de alimentație publică.</p> <p>A18. Perfectarea dărilor de seamă ale gestionarilor necesare pentru evidența produselor</p>

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
	<p>alimentație publică: la depozit (magazie), în bucătării, în laboratoarele de cofetărie și patiserie, în bufete.</p> <p>4. Modul de întocmire și prezentare a raportului privind fluxul produselor și ambalajului în bucătărie.</p>	finite în alimentația publică.
6. Contabilitatea operațiunilor cu ambalajele		
UC7. Verificarea modului de organizare și gestionare a evidenței contabile a ambalajelor în comerț.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea și criteriile de clasificare a ambalajelor în entitățile de comerț. 2. Evaluarea ambalajului. 3. Perfectarea documentară și contabilitatea fluxului de ambalaj. 	<p>A19. Evaluarea ambalajelor în entitățile de comerț.</p> <p>A20. Contabilizarea intrării și ieșirii ambalajelor.</p> <p>A21. Perfectarea documentară a fluxului de ambalaj.</p>
7. Contabilitatea reducerilor comerciale la achiziția și vânzarea mărfurilor		
UC8. Aplicarea și contabilizarea reducerilor comerciale la achiziția și vânzarea mărfurilor.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea și formele de reduceri practicate în activitatea comercială: reduceri comerciale și financiare. 2. Clasificarea și caracteristica reducerilor comerciale: rabatul, remiza și risturnul. 3. Modul de contabilizare a reducerilor comerciale în operațiile cu mărfurile. 4. Particularitățile evidenței reducerilor financiare în relațiile comerciale. 	<p>A22. Calcularea reducerilor practicate în activitatea comercială.</p> <p>A23. Contabilizarea reducerilor comerciale în operațiunile cu mărfurile.</p> <p>A24. Evidența contabilă a reducerilor financiare în relațiile comerciale.</p>

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
8. Inventarierea mărfurilor și contabilitatea diferențelor de inventar		
UC9. Organizarea inventarierii mărfurilor în entitățile comerciale în vederea controlului strict al evidenței bunurilor materiale.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definirea noțiunii de inventariere. Sarcinile de bază ale inventarierii mărfurilor. 2. Efectuarea inventarierii mărfurilor. 3. Stabilirea și contabilizarea diferențelor de inventar. 4. Contabilitatea diferențelor constatate la inventarierea mărfurilor. 	<p>A25. Respectarea obligatorie a prevederilor actelor normative și legislative ce reglementează desfășurarea procesului de inventariere în entitățile comerciale.</p> <p>A26. Efectuarea inventarierii mărfurilor în baza Regulamentului privind inventarierea.</p> <p>A27. Contabilizarea diferențelor constatate la inventarierea mărfurilor.</p>
9. Contabilitatea operațiunilor de import-export		
UC10 Contabilizarea operațiunilor economice specifice entităților ce practică în activitatea sa relații de import-export	<ol style="list-style-type: none"> 1. Documentele utilizate la efectuarea operațiunilor de import-export. 2. Contabilitatea exportului de mărfuri. 3. Modul de evaluare a mărfurilor importate. 4. Contabilitatea importului de mărfuri. 	<p>A28. Perfectarea documentelor utilizate la efectuarea operațiunilor de import-export.</p> <p>A29. Evaluarea mărfurilor importate.</p> <p>A30. Contabilizarea exportului și importului de Mărfuri.</p>

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Activitatea comercială în cadrul general al relațiilor de piață	10	2	2	6
2.	Contabilitatea aprovizionării cu mărfuri	16	2	2	12
3.	Contabilitatea vânzării cu ridicata a mărfurilor	16	2	2	12
4.	Contabilitatea vânzării cu amănuntul a mărfurilor	18	2	4	12
5.	Particularitățile contabilității mărfurilor și produselor în alimentația publică	10	2	2	6
6.	Contabilitatea operațiilor cu ambalajele în unitățile de comerț	8	2	2	4
7.	Contabilitatea reducerilor comerciale la achiziția și vânzarea mărfurilor	12	2	2	8
8.	Inventarierea mărfurilor și contabilitatea diferențelor de inventar	16	4	2	10
9.	Contabilitatea operațiunilor de import-export	14	2	2	10
	Total	120	20	20	80

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Activitatea comercială în cadrul general al relațiilor de piață			
Formarea prețurilor la mărfuri în unitățile de comerț	Referat	Comunicare	Săptămâna 1
Organizarea răspunderii materiale în comerț	Prezentare	Comunicare	Săptămâna 2
2. Contabilitatea aprovizionării cu mărfuri			
Aprovizionarea cu mărfuri a depozitelor și a entităților de comerț cu amănuntul	Proiect individual	Demonstrarea proiectului	Săptămâna 3

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
Organizarea contabilității analitice a mărfurilor	Situație de problemă	Rezolvarea situației de problemă	Săptămâna 4
3. Contabilitatea vânzării cu ridicata a mărfurilor			
Reflectarea operațiilor aferente vânzării mărfurilor în registrele contabile 2.17, 2.42, 6.	Studiu de caz	Prezentarea studiului de caz	Săptămâna 5
4. Contabilitatea vânzării cu amănuntul a mărfurilor			
Contabilizarea vânzării mărfurilor cu mica ridicată cu plată în virament și în rate	Studiu de caz	Prezentarea studiului de caz	Săptămâna 6
5. Particularitățile contabilității mărfurilor și produselor în alimentația publică			
Contabilizarea operațiunilor economice cu materia primă, mărfurile și produsele în unitățile de alimentație publică	Proiect individual	Demonstrarea proiectului	Săptămâna 7
6. Contabilitatea operațiilor cu ambalaje în unitățile de comerț			
Contabilizarea intrării și ieșirii ambalajelor	Situație de problemă	Rezolvarea situației de problemă	Săptămâna 8
7. Contabilitatea reducerilor comerciale la achiziția și vânzarea mărfurilor			
Aplicarea și evidența reducerilor în entitățile comerciale	Proiect individual	Demonstrarea proiectului	Săptămâna 9
8. Inventarierea mărfurilor și contabilitatea diferențelor de inventar			
Efectuarea inventarierii mărfurilor și contabilizarea diferențelor constatate în procesul acestora	Studiu de caz	Prezentarea studiului de caz	Săptămâna 10

VIII. Lucrările practice recomandate

Nr.	Unități de învățare	Lista lucrărilor practice	Ore
1.	Activitatea comercială în cadrul general al relațiilor de piață	1. Evaluarea mărfurilor în entitățile de comerț. 2. Modul de formare a prețurilor în comerț.	2
2.	Contabilitatea aprovizionării cu mărfuri	1. Contabilizarea operațiunilor economice la aprovizionarea cu mărfuri în diferite faze. 2. Stabilirea și contabilizarea divergențelor	4

		la recepția mărfurilor.	
3.	Contabilitatea vânzării cu ridicata a mărfurilor	Contabilitatea vânzării mărfurilor conform contractului de livrare și în baza plăților preliminare.	2
4.	Contabilitatea vânzării cu amănuntul a mărfurilor	Evidența contabilă a vânzării mărfurilor cu amănuntul prin diverse forme, practicate de entitățile comerciale: cu plată integrală în numerar, cu mica ridicată cu plată în virament și în rate.	4
5.	Particularitățile contabilității mărfurilor și produselor în alimentația publică	Contabilitatea mărfurilor și materiei prime în depozite; a mărfurilor și produselor în secția de producție, bufete, culinării și cofetării.	2
6.	Contabilitatea reducerilor comerciale la achiziția și vânzarea mărfurilor	Contabilitatea reducerilor comerciale și financiare în relațiile comerciale.	2
7.	Inventarierea mărfurilor și contabilitatea diferențelor de inventar	Efectuarea și perfectarea documentelor primare ce țin de inventarierea marfurilor. Contabilizarea diferențelor de mărfuri constatate în procesul inventarierii.	4

IX. Sugestii metodologice

Strategiile, metodele și tehnicile utilizate în procesul de formare a competențelor se vor realiza în cadrul unor forme de organizare a acțiunii didactice. În procesul de instruire, componentele competenței se formează prin sarcini didactice cu caracter de problemă, prin adaptarea unei game de tehnici interactive care asigură o educație dinamică, formativă, motivațională, reflexivă și continuă. Vor fi indicate particularitățile metodologiilor utilizate în procesele de predare-învățare-evaluare a modulului în cauză.

Se propune utilizarea metodelor de predare-învățare activ-participative, printre avantajele cărora putem enumera următoarele:

- sunt centrate pe elev și activitate;
- pun accent pe dezvoltarea gândirii, formarea aptitudinilor și a deprinderilor;
- încurajează participarea elevilor, inițiativa, implicarea și creativitatea;
- determină un parteneriat profesor-elev prin realizarea unei comunicări multidirecționale.

Se recomandă orientarea către metode bazate pe rezolvarea unor sarcini de lucru, utilizându-se cu precădere rezolvarea unei game cât mai variate de aplicații practice și punându-se accent pe realizarea cu exactitate și la timp a cerințelor sarcinilor de lucru. Realizarea proiectelor în cadrul activităților practice va urmări dezvoltarea abilităților de lucru în echipă.

Se vor alege cele mai potrivite metode didactice: descoperirea, discuția în grup, dezbateră/masa rotundă, studiul de caz, observația individuală. Specificul modulului impune metode didactice interactive, recomandând mai ales învățarea prin metode practice/ simularea și modelarea, problematizarea, algoritmizarea, brainstorming, turul galeriei, tehnica mozaicului.

Activitățile de predare-învățare-evaluare se vor desfășura în unități de timp de două ore, ceea ce implică structurarea conținuturilor pentru o abordare logică și coerentă în cadrul unor scenarii didactice atractive, dinamice, care să îmbine activitatea individuală și frontală cu cea în perechi sau în grup.

În activitățile individuale, accentul se va pune pe studiere, analiză și sistematizare a materialului teoretic și practic în scopul îndeplinirii sarcinilor de lucru individual. Acestea vor fi prezentate în formă de portofolii, proiecte, sarcini specifice etc.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Axarea procesului de învățare-predare-evaluare pe competențe presupune efectuarea evaluării pe parcursul întregului proces de instruire. Evaluarea rezultatelor învățării este o etapă importantă a activității instructiv - educative, care rezultă din caracteristica procesului de învățământ de a fi un proces cu autoreglare. *Evaluarea* este activitatea comună a profesorului și a elevului în cadrul căreia se închide circuitul predare-învățare.

Cadrul didactic obține pe calea feed-back-ului informații privitoare la rezultatele activității de învățare și reglează activitatea următoare în raport cu aceste informații. Cunoașterea performanțelor obținute, a lacunelor înregistrate, a cauzelor acestora constituie cadrul de referință întru luarea deciziilor de către cadrul didactic în ulteriorul demers educațional.

Cu cât profesorul va cunoaște mai exact succesele/insuccesele pe care le înregistrează elevii în fiecare secvență a procesului de învățământ, cu atât el va putea să regleze în mod mai adecvat activitatea viitoare, să conștientizeze cauzele care provoacă anumite neajunsuri, să meargă cu pași siguri pe calea succesului.

Evaluarea continuă va fi structurată în evaluări formative și evaluări sumative (finale) ce țin de interpretarea creativă a informațiilor și de capacitatea de a rezolva situațiile de problemă.

Activitățile de evaluare vor fi orientate spre motivarea elevilor și obținerea unui feedback continuu, fapt ce va permite corectarea operativă a procesului de învățare, stimularea autoevaluării și a evaluării reciproce, evidențierea succeselor, implementarea evaluării selective sau individuale.

Pentru a eficientiza procesele de evaluare, înainte de a demara evaluările, cadrul didactic va aduce la cunoștința elevilor tematica lucrărilor, modul de evaluare (bareme/grile/criterii de notare) și condițiile de realizare a fiecărei evaluări.

Evaluarea curentă/formativă se va realiza prin diverse modalități: observarea comportamentului elevului, analiza rezultatelor activității elevului, discuția/conversația, prezentarea proiectelor individuale de activitate. Prin evaluarea curentă/formativă, cadrele didactice informează

elevul despre nivelul de performanță; îl motivează să se implice în dobândirea competențelor profesionale.

Evaluarea sumativă se realizează la finele modulului în baza simulării în atelier a unei situații de problemă din contexte profesionale variate, care solicită elevului demonstrarea competenței profesionale. Cadrele didactice vor elabora sarcini prin care vor orienta comportamentul profesional al elevului spre demonstrarea sistemului de cunoștințe și abilități. În acest scop, vor fi clar stabiliți indicatorii și descriptorii de performanță ai procesului și produsului realizat de către elev.

Portofoliul reprezintă o metodă complexă de evaluare în care un rezultat al evaluării este elaborat pe baza aplicării unui ansamblu variat de probe și instrumente de evaluare. Portofoliul, de regulă este realizat pe o perioadă mai îndelungată (în decursul mai multor ore). Conținutul unui portofoliu este reprezentat de rezultatele la: lucrări practice, studiul individual, investigații, referate și proiecte, observarea sistematică la clasă, autoevaluarea elevului, chestionare de atitudini etc. Alegerea elementelor ce formează portofoliul este realizată de către profesor (astfel încât acestea să ofere informații concludente privind pregătirea, evoluția, atitudinea elevului) sau chiar de către elev (pe considerente de performanță, preferințe etc.). Structurarea evaluării sub forma de portofoliu se dovedește deosebit de utilă, atât pentru profesor, cât și pentru elev sau părinții acestuia. Pentru a realiza o evaluare pe bază de portofoliu, profesorul:

- va comunica elevilor intenția de a realiza un portofoliu, adaptând instrumentele de evaluare ce constituie “centrul de greutate” ale portofoliului la specificul unității de învățare;
- va alege componentele ce formează portofoliul, dând și elevului posibilitatea de a adăuga piese pe care le consideră relevante pentru activitatea sa;
- va evalua separat fiecare piesă a portofoliului în momentul realizării ei, dar va asigura și un sistem de criterii pe baza cărora să realizeze evaluarea globală și finală a portofoliului;
- va pune în evidență evoluția elevului, particularitățile de exprimare și de raportare a acestuia la aria vizată;
- va integra rezultatul evaluării portofoliului în sistemul general de notare.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor sunt prezentate în tabelul următor:

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Portofoliul	<ul style="list-style-type: none"> • Validitatea (adecvarea la cerința, modul de concepere) • Completitudinea/ finalizarea • Elaborarea și structura (acuratețea, rigoarea, logica, coerența etc) • Calitatea materialului utilizat

		<ul style="list-style-type: none"> • Creativitatea, originalitatea • Redactarea (respectarea convențiilor, capacitatea de sinteză) • Corectitudinea limbii utilizate (exprimare, ortografie, punctuație etc). • Motivația/lipsa de motivație a elevului pentru activitatea didactică, teoretică și practică • Progresul sau regresul înregistrat de elev în propria pregătire profesională, în dobândirea competențelor generale și specifice • Raportul efort/ rezultate
2.	Demonstrație	<ul style="list-style-type: none"> • Corectitudinea ipotezei • Corectitudinea concluziei • Corectitudinea metodei de demonstrație • Originalitatea metodei de demonstrație • Corectitudinea raționamentelor • Calitatea prezentării textuale și grafice
3.	Proiect elaborat	<ul style="list-style-type: none"> • Validitatea proiectului - gradul în care acesta acoperă unitar și coerent, logic și argumentat tema propusă • Completitudinea proiectului - felul în care au fost evidențiate conexiunile și perspectivele interdisciplinare ale temei, competențele și abilitățile de ordin teoretic și practic și maniera în care acestea servesc conținutului științific • Elaborarea și structura proiectului - acuratețea, rigoarea și coerența demersului științific, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor • Calitatea materialului folosit în realizarea proiectului, bogăția și varietatea surselor de informare, relevanța și actualitatea acestora, semnificația datelor colectate s.a. • Creativitatea - gradul de noutate pe care-l aduce proiectul în abordarea temei sau în soluționarea problemei
4.	Investigația	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia de rezolvare • Aplicarea cunoștințelor • Corectitudinea înregistrării datelor • Abilitarea elevilor și prezentarea observațiilor și a rezultatelor obținute • Produsele realizate • Atitudinea elevilor în fața sarcinii • Dezvoltarea unor deprinderi de lucru sau individual/de grup
5.	Referat	<ul style="list-style-type: none"> • Corespunderea referatului temei • Profunzimea și completitudinea dezvoltării temei • Adecvarea la conținutul surselor primare • Coerența și logica expunerii • Utilizarea dovezilor din sursele consultate • Gradul de originalitate și de noutate • Nivelul de erudiție • Modul de structurare a lucrării • Justificarea ipotezei legate de tema referatului • Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare

6.	Rezumat scris	<ul style="list-style-type: none"> • Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Textul rezumatului este concis și structurat logic. • Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Coerența: rezumatul are o unitate și un sens evidente, lizibile pentru cei care nu cunosc textul sursă. • Progresia logică: înlănțuirea ideilor, prezentarea argumentelor sunt clare și evidente. • Angajamentul autorului, aptitudine critică corect evaluată și transpusă. • Respectarea modalităților de enunțare a textului sursă: rezumatul este o oglindă micșorată dar fidelă textului sursă.
7.	Studiu de caz	<ul style="list-style-type: none"> • Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz. • Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea. • Logica sumarului. • Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului. • Aprecierea critică, judecata personală a elevului. • Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz.
8.	Autoevaluarea	<ul style="list-style-type: none"> • Autocorectarea sau corectarea reciprocă. Elevul este solicitat să-și depisteze operativ unele erori, minusuri, în momentul realizării unor sarcini de învățare. În același timp, pot exista momente de corectare a lucrărilor colegilor. Depistarea lacunelor proprii sau pe cele ale colegilor, chiar dacă nu sunt sancționate prin note, constituie un prim pas pe drumul conștientizării competențelor în mod independent. • Autonotarea controlată. În cadrul unei verificări, elevul este solicitat să-și acorde o notă sau un calificativ, care se negociază apoi cu profesorul sau împreună cu colegii. Cadrul didactic are datoria să argumenteze și să evidențieze corectitudinea sau incorectitudinea aprecierilor avansate. • Metoda de apreciere obiectivă a personalității. Această metodă constă în antrenarea întregului colectiv al grupului școlar, în vederea evidențierii rezultatelor obținute de aceștia prin coroborarea a cât mai multor informații și aprecieri - eventual prin confruntare - în vederea formării unor reprezentări cât mai complete despre posibilitățile fiecărui elev în parte și ale tuturor

		la un loc.
9.	Concluzii și recomandări formulate	<ul style="list-style-type: none"> • Corespunderea termenilor de referință. • Corespunderea standardelor și normativelor în vigoare. • Corectitudinea calculelor. • Fundamentarea deciziilor. • Completitudinea setului de documente. • Ținuta lingvistică. • Ținuta grafică. • Respectarea termenilor de elaborare. • Productivitatea.

Unitatea de curs „Contabilitatea în comerț” va finaliza cu un examen. Nota finală se va stabili în proporție de 60% reușita curentă și 40% nota de la examen.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Cerințe față de sălile de curs	
Pentru orele teoretice	Calculator de birou Proiector
Pentru lecțiile practice	Calculator de birou Proiector Documente primare Registre contabile

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Vor fi indicate doar resursele didactice ce sunt puse la dispoziția elevilor de către instituția de învățământ, ce pot fi procurate sau accesate de către elevi.

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare
1.	Planul general de conturi contabile	http://ex.justice.md/UserFiles/File/2015/mo59-66md/PLAN_1534.doc	
2.	Legea Contabilității nr.113 din 27.04.2007	MO nr.90-93 din 29.06.2007.	
3.	Legea cu privire la comerțul intern nr.231 din 23.09.2010	MO nr.206-209 din 22.10.2010.	

4.	Legea vânzării de mărfuri nr.134-XIII din 03.06.1994	MO nr.17 din 08.12.1994.	
5.	Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997	MO din 08.02.2007, ediție specială; Contabilitate și audit, 2012, nr.1	
6.	Hotărârea Guvernului "Cu privire la prestarea serviciilor de alimentație publică" nr.1209 din 08.11.2007	MO nr.180-183 din 23.11.2007.	
7.	Hotărârea Guvernului "Cu privire la desfășurarea comerțului cu amănuntul" nr.931 din 08.12.2011	MO nr.222-226 din 16.12.2011.	
8.	Ordinul Ministerului Finanțelor "Cu privire la aprobarea Regulamentului privind inventarierea" nr.60 din 29.05.2012	MO nr.166-169 din 10.08.2012.	
9.	BAJEREAN E., MELNIC G. "Contabilitatea în comerț"/ - ASEM, 2013.	Biblioteca CEEF	10
10.	HAREA R. „Contabilitatea operațiilor comerciale”, ASEM, Chișinău, 2004.	Biblioteca CEEF	10
11.	TUHARI T., "Bazele comerțului", ASEM, 2005	Biblioteca CEEF	10